कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता,पद,जटा,घन पाठः

3.3 तृतीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः - वैकृतिविध

Contents

TS 3.3.1.1	2
TS 3.3.1.2	2
TS 3.3.2.1	5
TS 3.3.2.2	ϵ
TS 3.3.3.1	7
TS 3.3.3.2	8
TS 3.3.3.3	Ģ
TS 3.3.4.1	10
TS 3.3.4.2	11
TS 3.3.4.3	11
TS 3.3.5.1	12
TS 3.3.5.2	13
TS 3.3.5.3	14

TS 3.3.5.4	15
TS 3.3.5.5	16
TS 3.3.6.1	16
TS 3.3.6.2	17
TS 3.3.6.3	18
TS 3.3.7.1	19
TS 3.3.7.2	20
TS 3.3.7.3	21
TS 3.3.8.1	22
TS 3.3.8.2	23
TS 3.3.8.3	23
TS 3.3.8.4	24
TS 3.3.8.5	25
TS 3.3.8.6	26

TS 3.3.9.1	27
TS 3.3.9.2	28
TS 3.3.10.1	29
TS 3.3.10.2	30
TS 3.3.11.1	31
TS 3.3.11.2	32
TS 3.3.11.3	33
TS 3.3.11.4	33
TS 3.3.11.5	34

TS 3.3.1.1

TS 3.3.1.1

Samhita Paata

अग्ने तेजस्विन् तेज्ञस्वी त्वं देवेषुं भूयास्तेजंस्वन्तं मामायुंष्मन्तं वर्चस्वन्तं मनुष्येषु कुरु दीक्षायें च त्वा तपंसश्च तेजंसे जुहोमि तेजोविदंसि तेजो मा मा हांसीन्माऽहं तेजो हासिषुं मा मां तेजो हासीदिन्द्रौजस्विन्नोज्ञस्वी त्वं देवेषुं भूया ओजंस्वन्तं मामायुंष्मन्तं वर्चस्वन्तं मनुष्येषु कुरु ब्रह्मणश्च त्वा क्षृत्रस्य चौ - []

Pada Paata

अग्नै । तेजस्विन्न् । तेजस्वी । त्वम् । देवेषुं । भूयाः । तेजस्वन्तम् । माम् । आयुंष्मन्तम् । वर्चस्वन्तम् । मनुष्येषु । कुरु । दीक्षायैं । च । त्वा । तपंसः । च । तेजंसे । जुहोमि । तेजोविदितिं तेजः - वित् । असि । तेजंः । मा । मा । हासीत् । मा । अहम् । तेजंः । हासिष्म् । मा । माम् । तेजंः । हासीत् । इन्द्रं । ओजस्विन्न् । ओजस्वी । त्वम् । देवेषुं । भूयाः । ओजंस्वन्तम् । माम् । आयुंष्मन्तम् । वर्चस्वन्तम् । मनुष्येषु । कुरु । ब्रह्मणः । च । त्वा । क्षत्रस्यं । च ।

TS 3.3.1.2

TS 3.3.1.2

Samhita Paata

- जंसे जुहोम्योजो्विद्दस्योजों मा मा हांसीन्माऽहमोजों हासिष् मा मामोजों हासीथ् सूर्य भ्राजस्विन् भ्राजस्वी त्वं देवेषुं भूया भ्राजंस्वन्तं मामायुष्मन्तं वर्चस्वन्तं मनुष्येषु कुरु वायोश्चं त्वाऽपाञ्च भ्राजंसे जुहोमिसुव्विदंसि सुवंमी मा हांसीन्माऽहः सुवंद्रहासिष् मा माः सुवंद्रहासीन् मियं () मेधां मियं प्रजां मय्यग्निस्तेजों दधातु मियं मेधां मियं प्रजां मयीन्द्रं इन्द्रियं दंधातु मियं मेधां मियं प्रजां मिय् सूर्यो भ्राजों दधातु ॥

Pada Paata

ओजंसे । जुहोमि । ओजोविदित्योंजः - वित् । असि । ओजंः । मा । मा । हासीत् । मा । अहम् । ओजंः । हासिषम् । मा । माम् । ओजंः । हासीत् । सूर्यं । भ्राजस्वित्र । भ्राजस्वी । त्वम् । देवेषुं । भ्र्याः । भ्राजंस्वन्तम् । माम् । आयुंष्मन्तम् । वर्चस्वन्तम् । मनुष्येषु । कुरु । वायोः । च । त्वा । अपाम् । च । भ्राजंसे । जुहोमि । सुवर्विदितिं सुवः - वित् । असि । सुवंः । मा । मा । हासीत् । मा । अहम् । सुवंः । हासिषम् । मा । माम् । सुवंः । हासीत् । मियं । मेधाम् । मियं । प्रजामितिं प्र - जाम् । मियं । अग्निः । तेजंः । दुधातु । मियं । मेधाम् । मियं । प्रजामितिं प्र - जाम् । मियं । इन्द्रंः । इन्द्रियम् । दुधातु । मियं । मेधाम् । मियं । प्रजामितिं प्र - जाम् । मियं । सूर्यंः । भ्राजंः । दुधातु । मियं । मेधाम् । मियं । प्रजामितिं प्र - जाम् । मियं । सूर्यंः । भ्राजंः । दुधातु ॥

TS 3.3.2.1

TS 3.3.2.1

Samhita Paata

वायुर्,हिंकंतांऽग्निः प्रंस्तोता प्रजापंतिः साम् बृह्स्पतिरुद्भाता विश्वे देवा उपगातारो मुरुतः प्रतिहृतार् इन्द्रो निधनन्ते देवाः प्राण्भृतः प्राणं मियं दधत्वेतद्वे सर्वमद्भर्यु-रुपाकुर्वन्नंद्भातृभ्यं उपाकंरोति ते देवाः प्राण्भृतः प्राणं मियं दधत्वित्यांहैतदेव सर्वर्मात्मन् धंत्त इडां देवहू र्मर्च-र्यज्ञ्नी-र्बृह्स्पतिरुक्थामदानि शश्सिषद् विश्वे देवाः - []

Pada Paata

वायुः । हिकंतेंतिं हिं - कर्ता । अग्निः । प्रस्तोतेतिं प्र - स्तोता । प्रजापितिरितिं प्रजा - पितिः । सामं । बृह्स्पितिः । उद्ग्रातेत्युंत् - गाता । विश्वे । देवाः । उपगातार् इत्युंप - गातारंः । मरुतः । प्रतिहृतार् इतिं प्रति - हर्तारंः । इन्द्रः । निधनमितिं नि - धनम् । ते । देवाः । प्राण्भृत इतिं प्राण - भृतः । प्राणमितिं प्र - अनम् । मियं । दुधतु । एतत् । वै । सर्वम् । अद्भुर्यः । उपाकुर्वन्नित्युंप - आकुर्वन्न् । उद्ग्रातृभ्य इत्युंद्गातृ - भ्यः । उपाकरोतीत्युंप - आकरोति । ते । देवाः । प्राण्भृत इतिं प्राण - भृतः । प्राणमितिं प्र-अनम् । मियं । दुधतु । इतिं । आह् । एतत् । एव । सर्वम् । आत्मन्न् । धत्ते । इडां । देवहूरितिं देव - हूः । मर्नुः । युन्त्नितिं यज्ञ् - नीः । बृहस्पितिः । उक्थामदानीत्युंक्थ - मदानिं । राष्ट्रिषुत् । विश्वे । देवाः ।

TS 3.3.2.2

TS 3.3.2.2

Samhita Paata

सूँक्तवाचः पृथिवि मात्मां मांहिश्सी र्मधुं मनिष्ये मधुं जिनष्ये मधुंवक्ष्यामि मधुंविद्ष्यामि मधुंमतीं देवेभ्यो वाचंमुद्यासश् शुश्रूषेण्यां मनुष्येभ्यस्तं मां देवा अवन्तु शोभाये पितरोऽन्नं मदन्तु ॥

Pada Paata

सूक्तवाच इतिं सूक्त - वार्चः । पृथिवि । मातः । मा । मा । हिश्सीः । मधुं । मिन्ष्ये । मधुं । जिन्ष्ये । मधुं । वृक्ष्यामि । मधुं । वृद्ध्यामि । मधुंमतीमिति मधुं - मतीम् । देवेभ्यः । वार्चम् । उद्यासम् । शुश्रूषेण्याम् । मनुष्येभ्यः । तम् । मा । देवाः । अवन्तु । शोभायै । पितर्रः । अन्वितिं । मुदुन्तु ॥

TS 3.3.3.1

TS 3.3.3.1

Samhita Paata

वसंवस्त्वा प्रवंहन्तु गायुत्रेण छन्दंसाऽग्नेः प्रियं पाथ उपेहि रुद्रास्त्वा प्रवृंहन्तु त्रैष्टुंभेन छन्द्रसेन्द्रंस्य प्रियं पाथ उपेंह्यादित्यास्त्वा प्रवृंहन्तु जागंतेन छन्दंसा विश्वेषां देवानां प्रियं पाथ उपेहि मान्दांसु ते राक्र राक्रमा धूंनोमि भन्दनांसु कोर्तनासु नूर्तनासु रेशांषु मेषांषु वाशींषु विश्वभृथ्सु माद्धींषु ककुहासु राक्ररीषु - []

Pada Paata

वसंवः । त्वा । प्रेतिं । वृहुन्तु । गायुत्रेणं । छन्दंसा । अग्नेः । प्रियम् । पार्थः । उपेतिं । इहि । रुद्राः । त्वा । प्रेतिं । वृहुन्तु । त्रैष्टुंभेन । छन्दंसा । इन्द्रंस्य । प्रियम् । पार्थः । उपेतिं । इहि । आदित्याः । त्वा । प्रेतिं । वृहुन्तु । जार्गतेन । छन्दंसा । विश्वेषाम् । देवानांम् । प्रियम् । पार्थः । उपेतिं । इहि । मान्दांसु । ते । शुक्र । शुक्रम् । एतिं । धूनोमि । भन्दनांसु । कोतंनासु । नूतंनासु । रेशींषु । मेषींषु । वाशींषु । विश्वभृश्स्वितिं विश्वभृत् - सु । माद्धींषु । कुकुहासुं । शक्रंरीषु ।

TS 3.3.3.2

TS 3.3.3.2

Samhita Paata

शुक्रासुं ते शुक्र शुक्रमा धूंनोमि शुक्रं ते शुक्रेणं गृह्णम्यह्नों रूपेण सूर्यस्य रिश्मिभिः ॥ आऽस्मिन्नुग्रा अचुच्यवुर्दिवो धारां असश्चत ॥ कुकुह र रूपं वृष्भस्यं रोचते बृहथ् सोमः सोमेस्य पुरोगाः शुक्रः शुक्रस्यं पुरोगाः ॥ यत् ते सोमादांभ्यं नाम जागृंवि तस्मै ते सोम सोमाय स्वाहोशिक् त्वं देव सोम गायुत्रेण छन्दंसाऽग्नेः - []

Pada Paata

शुक्रासुं । ते । शुक्र । शुक्रम् । एति । धूनोमि । शुक्रम् । ते । शुक्रेणं । गृह्णामि । अहंः । रूपेणं । सूर्यस्य । रिश्मिभिरितिं रिश्मि-भिः ॥ एति । अस्मिन्न् । उग्राः । अचुच्यवुः । दिवः । धाराः । असश्चत ॥ कुकुहम् । रूपम् । वृष्पभस्यं । रोचते । बृहत् । सोमंः । सोमंस्य । पुरोगा इतिं पुरः - गाः । शुक्रः । शुक्रस्यं । पुरोगा इतिं पुरः - गाः ॥ यत् । ते । सोम् । अदीभ्यम् । नामं । जागृंवि । तस्मैं । ते । सोम् । सोमांय । स्वाहां । उिशक् । त्वम् । देव् । सोम् । गायुत्रेणं । छन्दंसा । अग्नेः ।

TS 3.3.3.3

TS 3.3.3.3

Samhita Paata

प्रियं पाथों अपींहि वृशी त्वं देव सोम् त्रैष्टुंभेन् छन्द्रसेन्द्रंस्य प्रियं पाथों अपींह्यस्मथ्संखा त्वं देव सोम् जागंतेन् छन्दंसा विश्वेषां देवानां प्रियं पाथों अपीह्या नंः प्राण एतु परावत आठन्तरिक्षाद्दिवस्परिं । आयुंः पृथिव्या अद्भ्यमृतंमिस प्राणायं त्वा ॥ इन्द्राग्नी में वर्चः कृणुतां वर्चः सोमों बृह्स्पितः () । वर्चो में विश्वेदेवा वर्चो में धत्तमिश्वना ॥ दुधन्वे वा यदीमनु वोच्द्रह्मांणि वेरु तत् । परि विश्वांनि काव्यां नेमिश्वक्रमिंवा भवत् ॥

Pada Paata

प्रियम् । पार्थः । अपीतिं । इहि । वृशी । त्वम् । देव । सोम् । त्रैष्टुंभेन । छन्दंसा । इन्द्रंस्य । प्रियम् । पार्थः । अपीतिं । इहि । अस्मथ्सखेत्यस्मत् - सखा । त्वम् । देव । सोम् । जागंतेन । छन्दंसा । विश्वेषाम् । देवानांम् । प्रियम् । पार्थः । अपीतिं । इहि । एतिं । नः । प्राण इतिं प्र - अनः । प्रुतु । प्रावत् इतिं परा-वतः । एतिं । अन्तरिक्षात् । दिवः । परिं ॥ आयुंः । पृथिव्याः । अधीतिं । अमृतंम् । असि । प्राणायेतिं प्र - अनायं । त्वा ॥ इन्द्राग्नी इतींन्द्र-अग्नी । मे । वर्चः । कृणुताम् । वर्चः । सोमः । बृह्स्पितः () ॥ वर्चः । मे । विश्वे । देवाः । वर्चः । मे । धृत्तम् । अश्विना ॥ दुधन्वे । वा । यत् । ईम् । अन्वितिं । वोचंत् । ब्रह्मणि । वेः । उ । तत् ॥ परीतिं । विश्वांनि । काव्यां । नेमः । चुक्रम् । इव् । अभुवृत् ॥ ब्रह्मणि । वेः । उ । तत् ॥ परीतिं । विश्वांनि । काव्यां । नेमः । चुक्रम् । इव् । अभुवृत् ॥

TS 3.3.4.1

TS 3.3.4.1

Samhita Paata

एतद्वा अपां नांमधेयं गुह्यं यदांधावा मान्दांसु ते शुक्र शुक्रमा धूनोमीत्यांहापामेव नांमधेयेन गुह्येन दिवो वृष्टिमवं रुन्धे शुक्रं ते शुक्रेणं गृह्यामीत्यांहैतद्वा अह्नो रूपं यद्रात्रिः सूर्यस्य रुश्मयो वृष्ट्यां ईश्तेऽह्नं एव रूपेण सूर्यस्य रुश्मभींदिंवो वृष्टिं च्यावयत्याऽस्मिंन्नुग्रा - []

Pada Paata

एतत् । वै । अपाम् । नामधेयमितिं नाम - धेयम् । गुह्यम् । यत् । आधावा इत्याँ - धावाः । मान्दांसु । ते । शुक्र । शुक्रम् । एतिं । धूनोमि । इतिं । आह् । अपाम् । एव ।

नामधेयेनेति नाम - धेर्येन । गुह्येन । दिवः । वृष्टिंम् । अवेति । रुन्धे । शुक्रम् । ते । शुक्रेणं । गृह्यमि । इति । आह् । एतत् । वै । अह्वः । रूपम् । यत् । रात्रिः । सूर्यस्य । रश्मयः । वृष्ट्याः । ईशते । अह्वः । एव । रूपेणं । सूर्यस्य । रश्मिमिरितिं रश्मि - भिः । दिवः । वृष्टिम् । च्यावयति । एतिं । अस्मिन्न् । उग्राः ।

TS 3.3.4.2

TS 3.3.4.2

Samhita Paata

अंचुच्यवुरित्यांह यथायुजुरेवैतत् कंकुहः रूपं वृष्भस्यं रोचते बृहदित्यांहैतद्वा अंस्य ककुहः रूपं यद्-वृष्टी रूपेणैव वृष्टिमवं रुन्धे यत्ते सोमादांभ्यं नाम जागृवीत्यांहैष हु वै हुविषां हुविर्यजिति योऽदांभ्यं गृहीत्वा सोमाय जुहोतिपरा वा एतस्याऽऽ*युंः प्राण एति - []

Pada Paata

अचुच्यवुः । इति । आह् । यथायजुरितिं यथा-यजुः । एव । एतत् । क्कुहम् । रूपम् । वृष्भस्यं । रोचते । बृहत् । इतिं । आह् । एतत् । वै । अस्य । क्कुहम् । रूपम् । यत् । वृष्टिः । रूपेणं । एव । वृष्टिंम् । अवेतिं । रुन्धे । यत् । ते । सोम् । अदौंभ्यम् । नामं । जागृंवि । इतिं । आह् । एषः । हु । वै । हुविषां । हुविः । यजिते । यः । अदौंभ्यम् । गृहीत्वा । सोमांय । जुहोतिं । परेतिं । वै । एतस्यं । आयुंः । प्राण इतिं प्र - अनः । एति ।

TS 3.3.4.3

TS 3.3.4.3

Samhita Paata

योऽ ईशुं गृह्णात्या नंः प्राण एतु परावत् इत्याहाऽऽ अयुंरेव प्राणमात्मन् धंते ऽमृतंमिस प्राणाय त्वेति हिरंण्यम्भि व्यंनित्यमृतं वै हिरंण्यमायुंः प्राणोऽमृतंनैवाऽऽ अयुंरात्मन् धंते श्तमानं भवति शतायुः पुरुंषः शतोन्द्रिय आयुंष्येवेन्द्रिये प्रतितिष्ठत्यप उपं स्पृशति भेषजं वा आपो () भेषजमेव कुंरुते ॥

Pada Paata

यः । अर्शुम् । गृह्णातिं । एतिं । नः । प्राण इतिं प्र - अनः । एतु । प्रावत् इतिं परा - वतः । इतिं । आहु । आयुः । एव । प्राणिमितिं प्र - अनम् । आत्मन्न् । धत्ते । अमृतंम् । असि । प्राणायेतिं प्र - अनायं । त्वा । इतिं । हिरंण्यम् । अभि । वीतिं । अनिति । अमृतंम् । वै । हिरंण्यम् । आयुः । प्राण इतिं प्र - अनः । अमृतेन । एव । आयुः । आत्मन्न् । धत्ते । श्वतमांन्नितिं श्वत - मान्म् । भवति । श्वतायुरितिं श्वत - आयुः । पुरुषः । श्वतेन्द्रियं इतिं श्वत - इन्द्रियः । आयुंषि । एव । इन्द्रिये । प्रतीतिं । तिष्ठति । अपः । उपेतिं । स्पृश्वति । भेष्रजम् । वै । आपः () । भेष्रजम् । एव । कुरुते ॥

TS 3.3.5.1

TS 3.3.5.1

Samhita Paata

वायुरंसि प्राणो नामं सिवतुराधिपत्येऽपानं में दाश्चक्षुंरसि श्रोत्रं नामं धातुराधिपत्य आयुर्मे दा रूपमंसि वर्णो नाम बृह्स्पतेराधिपत्ये प्रजां में दा ऋतमंसि सत्यं नामेन्द्रस्याऽऽ*धिपत्ये क्षत्रं में दा भूतमंसि भव्यं नामं पितृणामाधिपत्येऽपा-मोषधीनां गर्भं धा ऋतस्यं त्वा व्योमन ऋतस्यं - []

Pada Paata

वायुः । असि । प्राण इतिं प्र - अनः । नामं । सुवितुः । आधिपत्य इत्याधिं - पृत्ये । अपानिमत्यंप - अनम् । मे । दाः । चक्षुः । असि । श्रोत्रंम् । नामं । धातुः । आधिपत्य इत्याधिं-पृत्ये । आयुंः । मे । दाः । रूपम् । असि । वर्णः । नामं । बृहस्पतेः । आधिपत्य इत्याधिं - पृत्ये । प्रजामितिं प्र-जाम् । मे । दाः । ऋतम् । असि । सृत्यम् । नामं । इन्द्रंस्य । आधिपत्य इत्याधिं - पृत्ये । क्षृत्रम् । मे । दाः । भृतम् । असि । भव्यम् । नामं । पितृणाम् । अधिपत्य इत्याधिं - पृत्ये । अपाम् । ओषंधीनाम् । गर्भम् । धाः । ऋतस्यं । त्वा । व्योमन् इति वि - ओमने । ऋतस्यं ।

TS 3.3.5.2

TS 3.3.5.2

Samhita Paata

त्वा विभूमन ऋतस्यं त्वा विधर्मण ऋतस्यं त्वा सत्यायत्तस्यं त्वा ज्योतिषे प्रजापंति विंराजंमपश्यत् त्यां भूतं च भव्यं चा सृजत् तामृषिभ्यस्तिरोऽदधात् तां जमदंग्निस्तपंसाऽ पश्यत् तया वै स पृश्जीन् कामांनसृजत् तत् पृश्जीनां पृश्जित्वं यत् पृश्जयो गृह्यन्ते पृश्जीनेव तैः कामान्, यजमानोऽवं रुन्धे वायुरंसि प्राणो - []

Pada Paata

त्वा । विभूमन् इति वि - भूमने । ऋतस्यं । त्वा । विधर्मण् इति वि - धर्मणे । ऋतस्यं । त्वा । सृत्यायं । ऋतस्यं । त्वा । ज्योतिषे । प्रजापंतिरितिं प्रजा - पृतिः । विराजिमितिं वि - राजम् । अपुश्यत् । तयां । भूतम् । च । भव्यम् । च । असृजत । ताम् । ऋषिंभ्य इत्यृषिं - भ्यः । तिरः । अदुधात् । ताम् । जमदंग्निः । तपंसा । अपुश्यत् । तयां । वै । सः । पृश्नीन्ं । कामान्ं । असृजत । तत् । पृश्नीनाम् । पृश्चित्विमितिं पृश्चि - त्वम् । यत् । पृश्चियः । गृह्यन्तें । पृश्चीन्ं । एव । तैः । कामान्ं । यजमानः । अवेतिं । रुन्धे । वायुः । असि । प्राण इतिं प्र - अनः ।

TS 3.3.5.3

TS 3.3.5.3

Samhita Paata

नामेत्यांह प्राणापानावेवावं रुन्धे चक्षुंरिस श्रोत्रं नामेत्याहाऽऽयुंरेवावं रुन्धे रूपमंसि वर्णो नामेत्यांह प्रजामेवावं रुन्धऋतमंसि सुत्यं नामेत्यांह क्षत्रमेवावं रुन्धे भूतमंसि भव्यं नामेत्यांह पुशवो वा अपामोषंधीनां गर्भः पुरानेवा - []

Pada Paata

नामं । इतिं । आह् । प्राणापानावितिं प्राण-अपानौ । एव । अवेतिं । रुन्धे । चक्षुः । असि । श्रोत्रंम् । नामं । इतिं । आह् । आयुः । एव । अवेतिं । रुन्धे । रूपम् । असि । वर्णः । नामं । इतिं । आह् । प्रजामितिं प्र - जाम् । एव । अवेतिं । रुन्धे । ऋतम् । असि । सत्यम् । नामं । इतिं । आह् । क्षुत्रम् । एव । अवेतिं । रुन्धे । भूतम् । असि । भव्यंम् । नामं । इतिं । आह् । पुरावंः । वै । अपाम् । ओषंधीनाम् । गर्भः । पुराून् । एव ।

TS 3.3.5.4

TS 3.3.5.4

Samhita Paata

-वं रुन्ध एतावृद्धै पुरुषं परितृस्तदेवावं रुन्ध ऋतस्यं त्वा व्योमन् इत्यांहेयं वा ऋतस्य व्योमेमामेवाभि जंयत्यृतस्यं त्वा विभूमन् इत्यांहाऽन्तरिक्षं वा ऋतस्य विभूमान्तरिक्षमेवाभि जंयत्यृतस्यं त्वा विधमण् इत्यांह द्यौर्वा ऋतस्य विधम् दिवमेवाभि जंयत्यृतस्यं []

Pada Paata

अवेतिं । रुन्ध्ने । एतावंत् । वै । पुरुंषम् । पुरितः । तत् । एव । अवेतिं । रुन्धे । ऋतस्यं । त्वा । व्योमन् इति वि - ओुमुने । इतिं । आुहु । इयम् । वै । ऋतस्यं । व्योमिति वि

- ओम । इमाम् । एव । अभीतिं । जयति । ऋतस्यं । त्वा । विभूमन् इति वि-भूमने । इतिं । आह् । अन्तरिक्षम् । वै । ऋतस्यं । विभूमेति वि - भूम् । अन्तरिक्षम् । एव । अभीतिं । जयति । ऋतस्यं । त्वा । विधर्मण् इति वि - धर्मणे । इतिं । आह् । द्यौः । वै । ऋतस्यं । विधर्मेति वि -धर्म् । दिवैम् । एव । अभीतिं । जयति । ऋतस्यं ।

TS 3.3.5.5

TS 3.3.5.5

Samhita Paata

त्वा सृत्यायेत्यां हृ दिशो वा ऋतस्यं सृत्यं दिशं एवाभि जंयत्यृतस्यं त्वा ज्योतिष् इत्यां हसुवर्गो वै लोक ऋतस्य ज्योतिः सुवर्गमेव लोकमभि जंयत्येतावंन्तो वै देवलोकास्तानेवाभि जंयित दश संपंचन्ते दशाक्षरा विराडन्नं विराड् विराज्येवान्नाद्ये प्रतितिष्ठति ॥

Pada Paata

त्वा । सृत्यायं । इतिं । आह् । दिशः । वै । ऋतस्यं । सृत्यम् । दिशः । एव । अभीतिं । जयित् । ऋतस्यं । त्वा । ज्योतिषे । इतिं । आह् । सुवर्ग इतिं सुवः - गः । वै । लोकः । ऋतस्यं । ज्योतिः । सुवर्गमितिं सुवः - गम् । एव । लोकम् । अभीतिं । जयित् । एतावन्तः । वै । देवलोका इतिं देव - लोकाः । तान् । एव । अभीतिं । जयित् । दशं । समितिं । पृद्यन्ते । दशांक्षरेति दशं - अक्षरा । विराडितिं वि - राट् । अन्नम् । विराडितिं वि - राट् । विराजीतिं वि - राजिं । एव । अन्नाद्य इत्यंन्न - अद्ये । प्रतीतिं । तिष्ठति ॥

TS 3.3.6.1

TS 3.3.6.1

Samhita Paata

देवा वै यद्-युज्ञेन नावारुंन्धत् तत् परैरवांरुन्धत् तत् परांणां पर्त्वं यत् परं गृह्यन्ते यदेव युज्ञेननावंरुन्धे तस्यावंरुद्धयै यं प्रंथमं गृह्णातीममेव तेनं लोकमभि जंयतियं द्वितीयंमुन्तिरिक्षं तेन यं तृतीयंमुमुमेव तेनं लोकमभि जंयति यदेते गृह्यन्तं एषां लोकानांमुभिजित्या - []

Pada Paata

देवाः । वै । यत् । युज्ञेनं । न । अवार्ठन्धतेत्यंव - अर्ठन्धत् । तत् । परैः । अवेतिं । अर्ठन्धत् । तत् । पराणाम् । प्रत्विमितिं पर - त्वम् । यत् । परें । गृह्यन्ते । यत् । एव । य्ज्ञेनं । न । अव्रुन्ध इत्यवं-रुन्धे । तस्यं । अवंरुद्ध्या इत्यवं -रुद्ध्यै । यम् । प्रथमम् । गृह्णातिं । इमम् । एव । तेनं । ल्रोकम् । अभीतिं । जयित् । यम् । द्वितीयंम् । अन्तिरिक्षम् । तेनं । यम् । तृतीयंम् । अमुम् । एव । तेनं । ल्रोकम् । अभीतिं । ज्यिति । यत् । एते । गृह्यन्तें । एषाम् । ल्रोकानांम् । अभिजित्या इत्यभि - जित्यै ।

TS 3.3.6.2

TS 3.3.6.2

Samhita Paata

उत्तरेष्वहः स्वमुतोऽर्वाञ्चो गृह्यन्ते ऽभिजित्यैवेमां लोकान् पुनिर्मि लोकं प्रत्यवरोहिन्त् यत् पूर्वेष्वहः स्वितः पराञ्चो गृह्यन्ते तस्मादितः पराञ्च इमे लोका यदुत्तरेष्वहः स्वमुतोऽर्वाञ्चो गृह्यन्ते तस्मादमुतो ऽर्वाञ्चे इमे लोकास्तस्मादयातयाम्नो लोकान् मनुष्यां उपं जीवन्ति ब्रह्मवादिनो वदन्ति कस्माथ् स्त्यादुद्भ्य ओषंधयः सं भवन्त्योषंधयो - []

Pada Paata

उत्तरेष्वित्युत् - तरेषु । अहः स्वित्यहं:-सु । अमुतंः । अर्वाञ्चः । गृह्यन्ते । अभिजित्येत्यंभि-जित्यं । एव । इमान् । लोकान् । पुनंः । इमम् । लोकम् । प्रत्यवंरोहन्तीतिं प्रति - अवंरोहन्ति । यत् । पूर्वेषु । अहः स्वित्यहंः - सु । इतः । पराञ्चः । गृह्यन्ते । तस्मात् । इतः । पराञ्चः । इमे । लोकाः । यत् । उत्तरेष्वित्युत् - तरेषु । अहः स्वित्यहंः - सु । अमुतंः । अर्वाञ्चः । गृह्यन्ते । तस्मात् । अमुतंः । अर्वाञ्चः । हमे । लोकाः । तस्मात् । अमुतंः । अर्वाञ्चः । हमे । लोकाः । तस्मात् । अर्यात्याम् इत्ययात-यामः । लोकान् । मनुष्याः । उपेतिं । जीवन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । वदन्ति । कस्मात् । सत्यात् । अद्भय इत्यत् - भ्यः । ओषंधयः । समिति । भवन्ति । ओषंधयः ।

TS 3.3.6.3

TS 3.3.6.3

Samhita Paata

मनुष्याणामन्नं प्रजापतिं प्रजा अनु प्रजायन्त इति परानन्वितिं ब्रूयाद्-यद्-गृह्णात्यद्भयस्त्वौषंधीभ्यो

गृह्णामीति तस्मांदुद्भ्य ओषंधयः संभवन्ति यद्-गृह्णात्योषंधीभ्यस्त्वा प्रजाभ्यों गृह्णामीति तस्मादोषंधयो मनुष्यांणामन्नुं यद्-गृह्णातिं प्रजाभ्यंस्त्वा प्रजापंतये गृह्णामीति तस्मांत् प्रजापंतिं प्रजा अनु प्रजायन्ते ॥

Pada Paata

म्नुष्यांणाम् । अन्नम् । प्रजापंतिमितिं प्रजा - प्रतिम् । प्रजा इतिं प्र - जाः । अन्नं । प्रेतिं । जायन्ते । इतिं । परान्ं । अन्वितिं । इतिं । ब्रूयात् । यत् । गृह्णातिं । अद्भय इत्यंत् - भ्यः । त्वा । ओषंधीभ्य इत्योषंधि - भ्यः । गृह्णाम् । इतिं । तस्मात् । अद्भय इत्यंत्-भ्यः । ओषंधयः । समितिं । भवन्ति । यत् । गृह्णातिं । ओषंधीभ्य इत्योषंधि - भ्यः । त्वा । प्रजाभ्य इतिं प्र - जाभ्यः । गृह्णाम् । इतिं । तस्मात् । ओषंधयः । मृनुष्यांणाम् । अन्नम् । यत् । गृह्णातिं । प्रजाभ्य इतिं प्र - जाभ्यः । त्वा । प्रजापंत्य इतिं प्रजा - पृत्ये । गृह्णाम् । इतिं । तस्मात् । प्रजापंत्य इतिं प्रजा - पृत्ये । गृह्णाम् । इतिं । तस्मात् । प्रजापंत्य इतिं प्रजा - पृत्ये । गृह्णाम् । इतिं । तस्मात् । प्रजापंतिमतिं प्रजा - पृतिम् । प्रजा इतिं प्र - जाः । अन्तं । प्रेतिं । जायन्ते ॥

TS 3.3.7.1

TS 3.3.7.1

Samhita Paata

प्रजापंतिर्देवासुरानं सृजत् तदन्नं युज्ञोऽसृज्यत युज्ञं छन्दार्शस् ते विष्वंञ्चो व्यंक्रामुन्थ् सोऽसुंरानन्नं यज्ञोऽपांक्रामद्-युज्ञं छन्दार्शस् ते देवा अमन्यन्तामी वा इदमंभूवन्. यद्-वयर स्म इति ते प्रजापंतिमुपांऽधावन्थ् सोंऽब्रवीत्-प्रजापंतिश्छन्दंसां वीर्यमादाय तद्वः प्र दांस्यामीति स छन्दंसां वीर्यं - []

Pada Paata

प्रजापंतिरितिं प्रजा - पतिः । देवासुरानितिं देव - असुरान् । असृजत् । तत् । अन्वितिं । युज्ञः । असृज्यत् । युज्ञम् । छन्दार्शस्य । ते । विष्वंञ्चः । वीतिं । अक्रामृत् । सः । अस्रेरान् । अन्वितिं । युज्ञः । अपेतिं । अक्रामृत् । युज्ञम् । छन्दार्शस्य । ते । देवाः । अमृन्यन्त । अमी इतिं । वे । इदम् । अभृवन्न । यत् । व्ययम् । स्मः । इतिं । ते । प्रजापंतिमितिं प्रजा-पृतिम् । उपेतिं । अधावन्न । सः । अब्रवीत् । प्रजापंतिरितिं प्रजा - पृतिः । छन्दंसाम् । वीर्यम् । आदायेत्यां - दायं । तत् । वः । प्रेतिं । दास्यामि । इतिं । सः । छन्दंसाम् । वीर्यम् ।

TS 3.3.7.2

TS 3.3.7.2

Samhita Paata

मादाय तदेंभ्यः प्रायंच्छत् तदनु छन्दाश्स्यपाँऽक्रामन् छन्दाश्सि युइस्ततो देवा अभवन् पराऽसुंरा य एवं छन्दंसां वीर्यं वेदाऽऽ श्रांवयाऽस्तु श्रौषड् यज् ये यजांमहे वषद्कारो भवंत्यात्मना पराँऽस्य भ्रातृंव्यो भवति ब्रह्मवादिनो वदन्ति कस्मै कमंद्ध्युरा श्रांवयतीति छन्दंसां वीर्यायेति ब्रूयादे तद् वै - []

Pada Paata

आदायेत्यां-दायं । तत् । एभ्यः । प्रेतिं । अयुच्छत् । तत् । अन्वितिं । छन्दार्श्स । अपेतिं

। अऋगम् । छन्दार्शसि । युज्ञः । ततंः । देवाः । अभवन् । परेतिं । असुंराः । यः । एवम् । छन्दंसाम् । वीर्यंम् । वेदं । एतिं । श्रावयः । अस्तुं । श्रौषंट् । यजं । ये । यजांमहे । वृषद्भार इतिं वषट् - कारः । भवंति । आत्मनां । परेतिं । अस्य । भ्रातृंव्यः । भविति । ब्रह्मवादिन् इतिं ब्रह्म - वादिनः । वदन्ति । कस्मैं । कम् । अद्भुर्युः । एति । श्रावयति । इतिं । छन्दंसाम् । वीर्याय । इतिं । ब्रूयात् । एतत् । वै ।

TS 3.3.7.3

TS 3.3.7.3

Samhita Paata

छन्दंसां वीर्यमा श्रांवयाऽस्तु श्रौष्ड् यज् ये यजांमहे वषद्भारो य एवं वेद् सवीर्येरेव छन्दोभिरर्चित यत् किं चार्चित् यदिन्द्रो वृत्रमहंन्न-मेद्भ्यं तद्-यद्-यतीन्पावंपद-मेद्भ्यं तद्थ् कस्मांद्रैन्द्रो युज्ञ् आ सश्स्थांतोरित्यांहुरिन्द्रंस्य वा एषा युज्ञियां तुनूर्यद्-युज्ञ्स्तामेव त () द्यंजन्ति य एवं वेदोपैनं युज्ञो नंमति ॥

Pada Paata

छन्दंसाम् । वीर्यंम् । एति । श्रा<u>वय</u> । अस्तुं । श्रौषंट् । यजं । ये । यजांमहे । <u>वषद्वा</u>र इतिं वषट् - कारः । यः । एवम् । वेदं । सवीर्येरिति स - वीर्येः । एव । छन्दोभिरिति छन्दंः - भिः । अर्चिति । यत् । किम् । च । अर्चिति । यत् । इन्द्रंः । वृत्रम् । अहन्त्रं । अमेद्भ्यम् । तत् । यते । अर्थ । कस्मौत् ।

ऐन्द्रः । युज्ञः । एति । सश्स्थांतोरिति सं - स्थातोः । इति । आहुः । इन्द्रंस्य । वै । एषा । युज्ञियां । तुनूः । यत् । युज्ञः । ताम् । एव । तत् () । युज्जन्ति । यः । एवम् । वेदं । उपेतिं । एनम् । युज्ञः । नुमृति ॥

TS 3.3.8.1

TS 3.3.8.1

Samhita Paata

आयुर्दा अंग्ने हिवषो जुषाणो घृतप्रंतीको घृतयोनिरेधि । घृतं पीत्वा मधुचारु गव्यं पितेवंपुत्रम्भि रंक्षतादिमं ॥आ वृंश्च्यते वा एतद्-यजंमानोऽग्निभ्यां यदंनयोः शृतं कृत्याथाऽन्यत्रां-वभृथम्वैत्यांयुर्दा अंग्ने हिवषो जुषाण इत्यंवभृथमंवैष्यन् जुंहुयादाहुंत्यैवैनौ शमयति नाऽऽ*र्तिमार्च्छति यजंमानो यत् कुसींद - []

Pada Paata

आयुर्दा इत्यांयुः - दाः । अग्ने । हृविषः । जुषाणः । घृतप्रंतीक् इतिं घृत - प्रतीकः । घृतयोनिरितिं घृत-योनिः । एधि ॥ घृतम् । पीत्वा । मधुं । चारुं । गव्यंम् । पिता । इव । पुत्रम् । अभीतिं । रक्षतात् । इमम् ॥ एतिं । वृक्ष्यते । वै । एतत् । यजंमानः । अग्निभ्यामित्यग्नि - भ्याम् । यत् । एनयोः । शृतकृंत्येतिं शृतं - कृत्यं । अथं । अन्यत्रं । अव्मृथमित्यंव - भृथम् । अवैतीत्यंव - एतिं । आयुर्दा इत्यांयुः - दाः । अग्ने । हृविषः । जुषाणः । इतिं । अव्भृथमित्यंव - भृथम् । अवैष्यन्नित्यंव-एष्यन्न । जुहुयात् । आहुत्येत्या - हृत्या

। एव । एनौ । शुमुयति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । यर्जमानः । यत् । कुसीदम् ।

TS 3.3.8.2

TS 3.3.8.2

Samhita Paata

मप्रंतीत्तं मिय येनं यमस्यं बुलिना चरामि । इहैव सन् निरवंदये तदेतत् तदंग्ने अनृणो भंवामि । विश्वंलोप विश्वदावस्यं त्वा ऽऽसञ्जुंहोम्यग्धादेको ऽहुतादेकः समस्नादेकः । तेनः कृण्वन्तु भेषज्ञ सदः सहो वरेण्यं ॥ अयं नो नभंसा पुरः सङ्स्फानो अभि रक्षतु । गृहाणामसंमर्त्ये बहवो नो गृहा अंसन्न ॥ स त्वन्नो - []

Pada Paata

अप्रंतीत्तिमित्यप्रंति-इत्तम् । मिथं । येनं । यमस्यं । बुलिनां । चरांमि ॥ इह । एव । सन्न् । निरवंदय इतिं निः-अवंदये । तत् । एतत् । तत् । अग्रे । अनृणः । भवामि ॥ विश्वंलोपेति विश्वं - लोप् । विश्वंदावस्येतिं विश्वं - दावस्यं । त्वा । आसन्न् । जुहोमि । अग्धादित्यंग्धं - अत् । एकः । अहुतादित्यंहुत - अत् । एकः । समस्नादितिं समसन - अत् । एकः ॥ ते । नः । कृण्वन्तु । भेषजम् । सदः । सहः । वरंण्यम् ॥ अयम् । नः । नभंसा । पुरः । सक्ष्रमान् इतिं सं - स्फानः । अभीतिं । रक्षृतु ॥ गृहाणांम् । असंमर्त्याः इत्यसं - ऋत्यै । बह्वः । नः । गृहाः । असन्न् ॥ सः । त्वम् । नः ।

TS 3.3.8.3

Samhita Paata

नभसस्पत् ऊर्जं नो धेहि भुद्रयां । पुनंनों नृष्टमा कृंधि पुनंनों रियमा कृंधि ॥ देवं सश्स्फान सहस्रपोषस्येशिषे स नो रास्वाऽज्यांनिश्र रायस्पोषश्र सुवीर्यश्र सॅवथ्सरीणाश्र स्वस्तिं ॥ अग्निर्वाव यम इयं यमी कुसीदुं वा एतद्-यमस्य यजमान आ देते यदोषंधीभिवेदिश्र स्तृणाति यदन्नंपौष्य प्रयायाद्गीवबुद्धमेन - []

Pada Paata

नुभुसः । पृते । ऊर्जम् । नः । धेृष्टि । भुद्रयां ॥ पुनः । नः । नृष्टम् । एति । कृृष्धि । पुनः । नः । रियम् । एति । कृृष्धि ॥ देवं । सङ्स्फानेति सं - स्फान् । सृहुस्रुपोषस्येति सहस्र - पोषस्यं । ईृशिषे । सः । नः । रास्व । अज्यानिम् । रायः । पोषंम् । सुवीर्यमिति सु - वीर्यम् । सुव्वर्थरीणामिति सं - वृथ्सरीणाम् । स्वस्तिम् ॥ अग्निः । वाव । यमः । इयम् । यमी । कुर्सीदम् । वै । एतत् । यमस्यं । यजमानः । एति । दुत्ते । यत् । ओषंधीभिरित्योषंधि - भिः । वेदिम् । स्तृणाति । यत् । अनुपौष्येत्यनुप - ओ्ष्य । प्रयायादिति प्र - यायात् । ग्रीवृबुद्धमिति ग्रीव - बुद्धम् । एनम् ।

TS 3.3.8.4

Samhita Paata

ममुष्मिन् लोके नेनीयेर्न्. यत् कुसींद्रमप्रतीत्तं मयीत्युपौषती्हैव सन्. यमं कुसींदं निरवदायांनृणः सुंवुगं लोकमेतियदिं मिश्रमिव चरेदञ्जलिना सक्तूंन् प्रदाव्यं जुहुयादेष वा अग्निर्वैधान्रो यत् प्रदाव्यः स एवैन ईस्वदयत्यह्यं विधान्यां-मेकाष्ट्रकायां मपूपं चतुः शरावं पक्तवा प्रातरेतेन कक्ष्मुपौषेद्यदि - [

Pada Paata

अमुष्मिन्नं । लोके । नेनीयेर्न्न । यत् । कुसीदम् । अप्रतीत्तिमित्यप्रंति - इत्तम् । मियं । इति । उपेति । ओषित । इह । एव । सन्न् । यमम् । कुसीदम् । निर्वदायेति निः - अवदायं । अनुणः । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकम् । एति । यदि । मिश्रम् । इव । चरेत् । अञ्चलिना । सक्तूनं । प्रदाव्यं इति प्र - दाव्यं । जुहुयात् । एषः । वै । अग्निः । वैश्वानरः । यत् । प्रदाव्यं इति प्र - दाव्यः । सः । एव । एनम् । स्वद्यति । अहाम् । विधान्यामिति वि - धान्याम् । ऐकाष्ट्रकायामित्येक - अष्ट्रकायाम् । अपूपम् । चतुः शराव्यमिति चतुः - शरावम् । पत्तवा । प्रातः । एतेनं । कक्षम् । उपेति । ओषेत् । यदि ।

TS 3.3.8.5

Samhita Paata

दहित पुण्यसमं भवित यदि न दहित पापसमंमेतेन हस्म वा ऋषंयः पुरा विज्ञानेन दीर्घस्त्रमुपं यन्ति यो वा उपद्रष्टारंमुप-श्रोतारंमनुख्यातारं विद्वान्, यजेते सम्मुष्मिन् लोक ईष्टापूर्तेनं गच्छतेऽग्निर्वा उपद्रष्टा वायुरुंपश्रोता ऽऽदित्योऽनुख्याता तान्, य एवं विद्वान्, यजेते सम्मुष्मिन् लोक ईष्टापूर्तेनं गच्छते ऽयं नो नभंसा पुर - []

Pada Paata

दहित । पुण्यसम्मितिं पुण्य - समंम् । भ्वति । यदिं । न । दहित । पाप्सम्मितिं पाप - समंम् । एतेनं । हु । स्म् । वै । ऋषयः । पुरा । विज्ञानेनेतिं वि - ज्ञानेन । दीर्घस्त्रमितिं दीर्घ - स्त्रम् । उपेतिं । यन्ति । यः । वै । उपद्वष्टारमित्युंप - द्वष्टारम् । उपश्रोतारमित्युंप - श्रोतारम् । अनुख्यातारमित्यंनु - ख्यातारम् । विद्वान् । यजंते । समितिं । अमुष्मिन्नं । लोके । इष्टापूर्तेनेतीष्ट - पूर्तेनं । गुच्छते । अग्निः । वै । उपद्वष्टेत्युंप-द्वष्टा । वायुः । उपश्रोतेत्युंप - श्रोता । आदित्यः । अनुख्यातेत्यंनु-ख्याता । तान् । यः । एवम् । विद्वान् । यजंते । समितिं । अमुष्मिन्नं । लोके । इष्टापूर्तेनेतीष्ट - पूर्तेनं । गुच्छते । अयम् । नः । नर्मसा । पुरः । समितिं । अमुष्मिन्नं । लोके । इष्टापूर्तेनेतीष्ट - पूर्तेनं । गुच्छते । अयम् । नः । नर्मसा । पुरः ।

TS 3.3.8.6

Samhita Paata

इत्यां हा ग्रिवें नभंसा पुरों ऽग्निमेव तदां है तन्में गोपायेति सत्वं नों नभसस्पत् इत्यां ह वायुर्वे नभंसस्पतिं वां युमेव तदां है तन्में गोपायेति देवं सश्स्फानेत्यां हा उसौ वा आंदित्यो देवः सश्स्फानं आदित्यमेव तदां है तन्में गोपायेति ॥

Pada Paata

इतिं । आहु । अग्निः । वै । नभंसा । पुरः । अग्निम् । एव । तत् । आहु । एतत् । मे । गोपाय । इतिं । सः । त्वम् । नः । नभसः । पते । इतिं । आहु । वायुः । वै । नभंसः । पतिः । वायुम् । एव । तत् । आहु । एतत् । मे । गोपाय । इतिं । देवं । सक्ष्र्स्फानेतिं सं - स्फान् । इतिं । आहु । असौ । वै । आदित्यः । देवः । सक्ष्र्स्फान् इतिं सं - स्फानः । आदित्यम् । एव । तत् । आहु । एतत् । मे । गोपाय । इतिं () ॥

TS 3.3.9.1

TS 3.3.9.1

Samhita Paata

एतं युवानं परि वो ददामि तेन क्रीडंन्तीश्चरत प्रियेणं ।मा नः शाप्त जनुषां सुभागा रायस्पोषेण

सिम्षा मंदेम ॥ नमो मिह्म उत चक्षुंषे ते मरुतां पित्स्तद्हं गृंणामि । अन्न मन्यस्व सुयजां यजाम् जुष्टं देवानांमिदमंस्तु ह्व्यं ॥ देवानांमेष उपनाह आंसीद्पां गर्भ ओषंधीषु न्यंक्तः । सोमंस्य द्रफ्समंवृणीत पूषा - []

Pada Paata

एतम् । युवांनम् । परीतिं । वः । दुद्गिम् । तेनं । क्रीडंन्तीः । चुर्त् । प्रियेणं ॥ मा । नः । शाष्त्र । जुन्नुषां । सुभागा इतिं सु - भागाः । रायः । पोषेण । सिमितिं । इषा । मुद्रेम् ॥ नमः । महिम्ने । उत । चक्षुंषे । ते । मरुताम् । पितः । तत् । अहम् । गृणामि ॥ अन्वितिं । मृन्यस्व । सुयजेतिं सु-यजां । यजाम् । जुष्टम् । देवानांम् । इदम् । अस्तु । ह्व्यम् ॥ देवानांम् । एषः । उपनाह इत्युंप - नाहः । आसीत् । अपाम् । गर्भः । ओषंधीषु । न्यंक्त इति नि - अक्तः ॥ सोमंस्य । द्रफ्सम् । अवृणीत् । पूषा ।

TS 3.3.9.2

TS 3.3.9.2

Samhita Paata

बृहन्नद्रिरभवत् तदेषां ॥ पिता वृथ्सानां पितरिष्ट्रियानामथो पिता मंहतां गर्गराणां । वृथ्सो जरायुं प्रितिधुक् पीयूषं आमिक्षा मस्तुं घृतमंस्य रेतः ॥ त्वां गावोऽवृणत राज्याय त्वाः हंवन्त मरुतः स्वर्काः । वर्ष्मन् क्षुत्रस्यं कुकुभिं शिश्रियाणस्ततो न उग्रो वि भंजा वसूनि ॥ व्यृंद्धेन वा एष पशुनां यजते यस्यैतानि न क्रियन्तं एष () ह त्वै समृंद्धेन यजते यस्यैतानि क्रियन्तं ॥

Pada Paata

बृहन्न । अद्रिः । अभवत् । तत् । एषाम् ॥ पिता । वृथ्सानांम् । पतिः । अघ्नियानांम् । अथो इति । पिता । मृहताम् । गर्गराणाम् ॥ वृथ्सः । जरायुं । प्रतिधुगितिं प्रति - धुक् । पीयूषः । आमिक्षां । मस्तुं । घृतम् । अस्य । रेतः ॥ त्वाम् । गावः । अवृणत् । राज्यायं । त्वाम् । हृवन्त् । मुरुतः । स्वर्का इति सु - अर्काः ॥ वर्ष्मन्तं । क्षुत्रस्यं । कुकुभिं । शिश्रियाणः । ततः । नः । उग्रः । वीतिं । भृज् । वसूंनि ॥ व्यृद्धेनेति वि - ऋद्धेन् । वै । एषः । पृशुनां । यजते । यस्यं । एतानिं । न । क्रियन्ते । एषः () । ह् । तु । वै । समृद्धेनेति सं - ऋद्धेन् । युजते । यस्यं । एतानिं । क्रियन्ते ॥

TS 3.3.10.1

TS 3.3.10.1

Samhita Paata

सूर्यो देवो दिविषद्भ्यो धाता क्ष्त्रायं वायुः प्रजाभ्यः । बृह्स्पितस्त्वा प्रजापंतये ज्योतिष्मितीं जुहोतु ॥ यस्यास्ते हिरतो गर्भोऽथो योनिर्,हिर्ण्ययाँ । अङ्गान्यहुंता यस्यै तां देवैः समंजीगमं ॥आ वर्तन वर्तय नि निवर्तन वर्त्ययेन्द्रं नर्दबुद ।भूम्याश्चतंस्रः प्रदिश्चस्ताभिरा वर्तया पुनः ॥वि ते भिनिद्य तक्रीं वियोनिं वि गंवीन्यौ । वि - []

Pada Paata

सूर्यः । देवः । दिविषद्भ्य इतिं दिविषत् - भ्यः । धाता । क्षृत्रायं । वायुः । प्रजाभ्य इतिं प्र - जाभ्यः ॥ बृह्स्पतिः । त्वा । प्रजापंतय इतिं प्रजा-पृत्ये । ज्योतिंष्मतीम् । जुहोतु ॥ यस्याः । ते । हरितः । गर्भः । अथो इतिं । योनिः । हिर्ण्ययाः ॥ अङ्गानि । अह्रुंता । यस्यै । ताम् । देवैः । समितिं । अर्जीगमम् ॥ एति । वर्तम् । वर्त्य । नीतिं । निवर्तनितिं नि - वर्तम् । वर्त्य । इन्द्रं । नुर्दुबुद् ॥ भूम्याः । चर्तस्रः । प्रदिश् इतिं प्र - दिशः । ताभिः । एतिं । वर्त्य । पुनः ॥ वीतिं । ते । भिन्द्य । तक्रिस् । वीतिं । योनिम् । वीतिं । ग्वीतिं । ग्वीतिं ।

TS 3.3.10.2

TS 3.3.10.2

Samhita Paata

मातरंञ्च पुत्रं च वि गर्भं च जरायुं च ॥ बहिस्ते अस्तु बालितिं ॥ उरुद्रफ्सो विश्वरूप् इन्दुः पर्वमानो धीरं आनञ्च गर्भं ॥एकंपदी द्विपदीं त्रिपदी चतुंष्पदी पञ्चंपदी षद्वंदी सप्तपंच्यष्टापंदी भुवनाऽनुं प्रथता स्वाहां ॥ मही द्यौः पृथिवी चं न इमं युज्ञं मिंमिक्षतां । पिपृतान्नो भरीमिभः ॥

Pada Paata

मातरंम् । च । पुत्रम् । च । वीतिं । गर्भंम् । च । जरायुं । च ॥ बिहः । ते । अस्तु । बाल्र । इतिं ॥ उरुद्रफ्स इत्युंरु - द्रफ्सः । विश्वरूपं इतिं विश्व - रूपः । इन्दुंः । पर्वमानः । धीरंः । आनुञ्ज । गर्भंम् ॥ एकंपदीत्येकं - पृदी । द्विपदीतिं द्वि- पर्दी । त्रिपदीतिं त्रि - पर्दी । चतुंष्पदीति चतुंः - पृदी । पञ्चंपदीति पञ्चं-पृदी । षद्वदीति षट् - पृदी । सप्तपदीतिं सप्त - पृदी । अष्टापदीत्यष्टा-पृदी । भुवंना । अन्वितिं । प्रथताम् । स्वाहां ॥ मृही । द्यौः । पृथिवी । च । नः । इमम् । युइम् । मिमिक्षताम् ॥ पिपृताम् । नः । भरीमिभिरिति भरीम - भिः ॥

TS 3.3.11.1

TS 3.3.11.1

Samhita Paata

इदं वांमास्यं ह्विः प्रियमिन्द्राबृहस्पती । उक्थं मदंश्च शस्यते ॥ अयं वां परि षिच्यते सोमंइन्द्राबृहस्पती । चारुर्मदांय पीतयें ॥ अस्मे ईन्द्राबृहस्पती र्यिं धंत्तः शत्विनं । अश्वांवन्तः सहिस्रणं ॥बृहस्पतिर्नः परिपातु पृश्चादुतोत्तंरस्माद्धंराद्घायोः । इन्द्रः पुरस्तांदुत मंद्ध्यतो नः सखा सिखेंभ्यो वरिवः कृणोतु ॥ वि ते विष्वग्वातंजूतासो अग्ने भामांसः - []

Pada Paata

इदम् । वाम् । आस्ये । ह्विः । प्रियम् । इन्द्राबृह्स्पती इतीन्द्रा-बृह्स्पती ॥ उक्थम् । मदेः । च । शस्यते ॥ अयम् । वाम् । परीतिं । सिच्यते । सोमेः । इन्द्राबृह्स्पती इतीन्द्रा-बृह्स्पती ॥ चारुः । मदाय । पीतये ॥ अस्मे इतिं । इन्द्राबृह्स्पती इतीन्द्रा - बृह्स्पती । रियम् । धृत्तम् । शृत्विनिमितिं शत - ग्विनैम् ॥ अश्वांवन्तुमित्यश्वं - वन्तुम् । सहस्रिणैम् ॥ बृह्स्पतिः । नुः

। परीतिं । पातु । पृश्चात् । उत्तं । उत्तंरस्मादित्युत् - तुरस्मात् । अधरात् । अघायोरित्यंघ -योः ॥ इन्द्रंः । पुरस्तौत् । उत्त । मुद्ध्यतः । नः । सखौ । सर्खिभ्य इति सर्खि - भ्यः । वरिंवः । कृणोतु ॥ वीतिं । ते । विष्वंक् । वातंजूतास् इति वातं - जूतासः । अग्ने । भामांसः ।

TS 3.3.11.2

TS 3.3.11.2

Samhita Paata

शुचे शुचंयश्चरन्ति । तुविम्रक्षासों दिव्या नवंग्वा वनां वनन्ति धृष्ता रुजन्तः ।।त्वामंग्ने मानुषीरीडते विशों होत्राविदुं विविचि रत्नधातमं । गुहा सन्तर्श्वसभग विश्वदंर शतं तु विष्मणसर्श्वसूयजंं घृत्रिश्वयं ।।धाता दंदातु नो र्यिमीशांनो जगंतस्पितः । स नः पूर्णेनं वावनत् ॥ धाता प्रजायां उत राय ईशे धातेदं विश्वं भुवंनं जजान । धाता पुत्रं यजमानाय दाता - []

Pada Paata

शुचे । शुचंयः । चर्न्त ॥ तुविम्रक्षास् इतिं तुवि - म्रक्षासः । दिव्याः । नवंग्वाः । वनां । वन्नित् । धृष्ता । रुजन्तः ॥ त्वाम् । अग्ने । मानुंषीः । ईड्ते । विशः । होत्राविद्मितिं होत्रा - विदंम् । विविचिमिति वि-विचिम् । रृत्नधातंम्मितिं रत्न - धातंमम् ॥ गुहां । सन्तम् । सुभगेतिं सु - भग् । विश्वदंर्,शत्मितिं विश्व-दुर्,शत्म् । तुविष्मणसंम् । सुयज्मितिं सु - यजम् । घृतिश्रयमितिं घृत - श्रियम् ॥ धाता । दुदातु । नः । रियम् । ईशांनः । जगतः । पतिः ॥ सः । नः । पूर्णेनं । वावनत् ॥ धाता । प्रजाया इतिं प्र - जयाः । उत । रायः

। ईशे । धाता । इदम् । विश्वंम् । भुवंनम् । जुजानु ॥ धाता । पुत्रम् । यजंमानाय । दातां ।

TS 3.3.11.3

TS 3.3.11.3

Samhita Paata

तस्मां उ ह्व्यं घृतविद्विधेम ॥ धाता देदातु नो र्यिं प्राचीं जीवातुमिक्षितां । वयं देवस्यं धीमिह सुमृति स्त्यराधसः ॥धाता देदातु दाशुषे वसूनि प्रजाकांमाय मीढुषे दुरोणे । तस्मै देवा अमृताः सँव्ययन्तां विश्वे देवासो अदितिः सजोषाः ॥ अर्च नोऽद्याऽर्चमितिर्य्ज्ञं देवेषुं मन्यतां । अग्निश्चे ह्व्यवाहेनो भवतां दाशुषे मयः ॥ अन्विदेनुमते त्वं - []

Pada Paata

तस्मैं । उ । ह्व्यम् । घृतवदितिं घृत-वृत् । विधेम् ॥ धाता । दुदातु । नः । रियम् । प्राचीम् । जीवातुंम् । अक्षिताम् ॥ वयम् । देवस्यं । धीमहि । सुमृतिमितिं सु - मृतिम् । सृत्यरांधस् इतिं सृत्य - राधसः ॥ धाता । दुदातु । दाशुषे । वसूंनि । प्रजाकांमायेतिं प्रजा - कामाय । मीदुषे । दुरोण इतिं दुः-ओने ॥ तस्मै । देवाः । अमृताः । सिमितिं । व्ययन्ताम् । विश्वे । देवासः । अदिंतिः । सुजोषा इतिं स - जोषाः ॥ अन्वितिं । नः । अद्य । अनुमृतिरित्यन्तं - मृतिः । युक्म् । देवेषुं । मृन्यताम् ॥ अग्निः । च । हृव्यवाहंन् इतिं ह्व्य - वाहंनः । भवंताम् । दाशुषे । मयः ॥ अन्वितिं । इत् । अनुमृत् इत्यंन्तः - मृते । त्वम् ।

TS 3.3.11.4

TS 3.3.11.4

Samhita Paata

मन्यांसै राञ्चंनः कृिष । ऋत्वे दक्षांय नो हिनु प्रण आयूर्षि तारिषः ॥ अनुं मन्यता-मनुमन्यंमाना प्रजावंन्तः रियमक्षीयमाणं । तस्ये वयः हेर्डसि माऽपि भूम सा नो देवी सुहवा शर्म यच्छतु ॥ यस्यांमिदं प्रदिश् यद्विरोचतेऽनुंमितुं प्रति भूषन्त्यायवः । यस्यां उपस्थं उर्वन्तिरिक्षः सा नो देवी सुहवा शर्म यच्छतु ॥ सुहवा शर्म यच्छतु ॥

Pada Paata

मन्यांसै । शम् । च् । नः । कृष्य ॥ ऋत्वे । दक्षांय । नः । हिन्नु । प्रेतिं । नः । आयू श्रेषि । तारिषः ॥ अन्वितिं । मृन्यताम् । अनुमन्यंमानेत्यन्त - मन्यंमाना । प्रजावंन्तिमितिं प्रजा - वन्तम् । रियम् । अक्षींयमाणम् ॥ तस्यै । वयम् । हेर्डसि । मा । अपीतिं । भूम् । सा । नः । देवी । सुहवेतिं सु - हवां । शर्म । यच्छतु ॥ यस्यांम् । इदम् । प्रदिशीतिं प्र - दिशिं । यत् । विरोचंत् इतिं वि - रोचंते । अनुमितिमित्यन्तं - मृतिम् । प्रतीतिं । भूषिन्ति । आयवंः ॥ यस्याः । उपस्थ इत्युप - स्थः । उरु । अन्तरिक्षम् । सा । नः । देवी । सुहवेतिं सु - हवां । शर्म । यच्छतु ॥

TS 3.3.11.5

TS 3.3.11.5

Samhita Paata

राकाम्ह स्मुहवा स्मुह्या हुंवे शृणोत्तं नः सुभगा बोधंतु त्मनां । सीव्यत्वपंः सूच्याऽच्छिंद्यमानया ददांतु वीर श्वातदांयमुक्थ्यं ॥ यास्तं राके सुमृतयः सुपेशंसो याभिर्ददांसि दाशुषे वसूनि । ताभिनों अद्य सुमनां उपागिह सहस्रपोष सुभगे रराणा ॥ सिनीवालि >1, या सुपाणः >2 ॥ कुहूम्ह सुभगां विद्यनापंसम्स्मिन, यज्ञे सुहवां जोहवीमि ।सा नो ददातु श्रवणं () पितृणां तस्यांस्ते देवि ह्विषां विधेम ॥कुहू-देवानांम्मृतंस्य पत्नी ह्व्यां नो अस्य ह्विषिश्चिकेतु । सं दा्शुषे किरतु भूरि वाम रायस्पोषं चिकितुषे दधातु ॥

Pada Paata

राकाम् । अहम् । सुहवािमितिं सु - हवाँम् । सुष्टुतितिं सु-स्तुती । हुवे । शृणोतुं । नः । सुभगेतिं सु - भगां । बोधंतु । तमनां ॥ सीव्यंतु । अपंः । सूच्या । अच्छिंद्यमानया । ददांतु । वीरम् । शतदांयमितिं शत - दायम् । उक्थ्यंम् ॥ याः । ते । राके । सुमतय इतिं सु - मतयः । सुपेशंस इतिं सु - पेशंसः । याभिः । ददांसि । दाशुषं । वसूिन ॥ ताभिः । नः । अद्य । सुमना इतिं सु - मनाः । उपागृहीत्युंप - आगंहि । सहस्रपोषमितिं सहस्र - पोषम् । सुभग् इतिं सु - भगे । ररांणा ॥ सिनीवािल । या । सुपाणिरितिं सु - पाणिः ॥ कुहूम् । अहम् । सुभगामितिं सु - भगाम् । विद्यनापंसमितिं विद्यन - अपसम् । अस्मिन्न । यन्ने । सुहवािमितिं सु - हवाम् । जोह्वीिम् ॥ सा । नः । दुदातु । श्रवंणम् () । पितृणाम् । तस्याः । ते । देवि । हिविषां । विधेम् ॥ कुहूः । देवानांम् । अमृतंस्य । पत्ने । हव्यां । नः । अस्य । हविषः । चिकेतु ॥ सिनितं । दाशुषे । किरतुं । भूरिं । वामम् । रायः । पोषंम् । चिकितुषे । दुधातु ॥